

BHAGAVADGÎTÂ

MAHÂBHÂRATA TEOS
TIK Linnart Mäll

XVIII. VABANEMISE JA ERALDUMISE JOOGA

ARDZUNA ÜTLES:

1. Oo Meelevõimete Isand, ma tahan põhjalikult teada tõde eraldumisest ja eriti loobumisest, oo Deemonihävitaja!

SHRÎ BHAGAVAT ÜTLES:

2. Ihaldatavate tegude hülgamist peavad targad eraldumiseks, kõikide tegude viljadest loobumist nimetavad läbinägelikud loobumiseks.

3. Mõned targad väidavad, et tegudest kui pahest peab loobuma, teised aga ütlevad, et ohverdustest, annetustest ja askeesist ei ole vaja loobuda.

4. Kuula, Ôilsaim Bhâratatest, minu otsust loobumise kohta, sest on kolmesugust loobumist, oo Inimtiiger!

5. Ohverdustest, annetustest ja askeesist ei ole vaja loobuda, neid on just vaja, sest ohverdused, annetused ja askees puhastavad tarku.

6. Kuid neid tegusid sooritades on vaja loobuda viljadest ja kiindumusest - see on minu otsustav ja ülim väide, Pârtha.

7. Vajalikkudest tegudest ei ole tarvis eralduda, niisugune loobumine on sõge ja tuleneb pimedusest.

8. Kes kehapiinu kartes loobub tegudest ja mõtleb: "Vaevarikas," see erutunult loobuja ei leia loobumise vilja.

9. "Tegutseda on vaja!" - kes nõnda mõeldes teeb ettenähtud tegusid, Ardzuna, loobudes nii kiindumusest kui ka viljadest, selle loobumine on tõeline.

10. Loobunud, Tõelisusesse astunud ja kahtlustest vaba tark ei pelga vastumeelseid tegusid ega kiindu meeldivatesse.

11. Sest kehakandja ei saa tegudest täielikult loobuda: kes aga on loobunud tegude viljadest, sellest öeldakse - loobunu.

12. Soovimatu, soovitu või segu mõlemast - kolmesugune tegude vili saab surma järel osaks sellele, kes ei ole loobunud, ei saa aga eraldunule.

13. Kuula nüüd, Suurekäeline, viiest tegurist, mis saankhja õpetuse kohaselt määravad ära kõikide tegude õnnestumise!

14. Need on alus, tegija, erinevad vahendid, erinevad võtted ja viiendana jumalik tahe.

15. Mis tegu inimene ka ette ei võtaks keha, keele ja meelega, kas sobivat või sobimatut, teguriteks on need viis.

16. Kes ei ole oma mõistust arendanud ja näeb tegijana vaid iseennast, see tobe ei näe üldse.

17. Kes ei ole isekas ja kelle mõistus ei ole määratud, see ei tapa isegi inimesi tappes ega satu kammitsasse.

18. Teadmine ja see, mida on vaja Teada, ning Teadja on kolm tegude innustajat; vahend, tegu ja tegija on tegevuse kolm osist.

19. Teadmine, tegu ja tegija - ka need on loomujooniti kolmesugused. Kuula nüüd nendest loomujoonte õpetuse kohaselt!

20. Kes näeb kõikides olendites ühtainsat hävimatut Olemust ning jagunevas Jagamatut, siis tea, et niisuguse Teadmine on tõeline!

21. Kui igas olendis nähakse erinevat omaette üksikolemust, siis tea, et niisugune on erutunu teadmine!

22. Aga pimedaks peetakse niisugust teadmist, mille eesmärk ei ole Tõelus ja mis aluseti köidab üheainsa tühise tegevuse külge, otsekui oleks see kõik.

23. Kiindumuse, kire ja tülgestuseta tehtud tarvilikku tegu, mille vilja ei ihaldata, nimetatakse tõeliseks.

24. Keda aga kihutavad taga soovid ning kes tegutseb isekalt ja suurte pingutustega, seda nimetatakse erutunuks.

25. Sõgeduses alustatud tegu, mis ei võta arvesse inimesi, tulemust, võimalikku hävingut ja vägivalda, nimetatakse pimedaks.

26. Kiindumusest vaba, kindlameelset ja virka tegijat, keda ei kõiguta ei õnnestumine ega nurjumine ning kes enese kohta midagi ei räägi, nimetatakse tõeliseks.

27. Kirglikku, ahnet, vägivaldset ja rüvedat tegude vilja ihkajat, kes vaevleb rõõmu ja mure käes, peetakse erutunuks.

28. Ohjeldamatut, kangekaelset, salakavalat, alatut, tuima, hirmunud ja otsustusvõimetut nimetatakse pimedusega lööduks.

29. Oo, Rikkusevõitja, nüüd räägin ma sinule ammendavalt ja üksikasjalikult, kuidas loomujooniti eristatakse kolmesugust mõistust ja kindlameelsust.

30. Tõeline mõistus mõistab, Pârtha, millal alustada ja millal lõpetada, mida on vaja teha ja mida ei ole vaja teha, mida on vaja karta ja mida ei ole vaja karta, mis kammitseb ja mis vabastab.

31. Erutunu mõistus aga Pârtha, mõistab vâaralt Seadmust ja seadmusetust ning ka seda, mida on vaja teha ja mida ei ole vaja teha.

32. "Seadmusetus on seadmus," mõtleb pimedusega lõõdu. Nõnda, Pârtha, pöörab kõik asjad ümber see, kelle mõistus on pime.

33. Kindlameelsus, mis vankumatu jooga abil valitseb meeli, hingust ja võimeid, on tõeline kindlameelsus.

34. Kui aga kiindunult ja vilju ihates püütakse kord Seadmuse, kord aga kasu ja naudingute poole, Pârtha, siis on tegemist erutunu kindlameelsusega.

35. Niisugune tobe kindlameelsus, Pârtha, mis ei vabasta tuimusest, murest, hirmust, masendusest ja ülbusest, on pime kindlameelsus.

36. Nüüd kuula kolmesugusest õnnest, oo Bhârata Sõnn! See, mille kordumine üha rohkem rõõmustab ja kannatustele lõpu teeb,

37. mis alguses on kui mürk, lõpus aga kui nektar, on tõeline õnn, mis põhineb oma mõistuse selgusel.

38. Erutunu õnn on aga alguses nagu nektar, kuna tekib võimete kokkupuudetest valdadega, lõpus aga nagu mürk.

39. Õnn, mis sõgestab nii alguses kui ka lõpus, sest põhineb loidusel, tuimusel ja hoolimatusel, on pime.

40. Ei maa peal ega taeva jumalate seas ole olevust, kes oleks vaba kolmest loomujoonest.

41. Braahmanite, kshatrijate, vaishjate ja shuudrate tegevused erinevad iseloomujooniti, oo Vaenlaste Nuhtleja.

42. Rahu, ohjeldatus, askees, puhtus, kannatlikkus, sirgemeelsus, Teadmine, teadmised ja usk määravad ära braahmanite iseloomupärased teod.

43. Kangelaslikkus, säravus, kindlameelsus, võimekus, julgus heitluses, heldus ja võimukus - need määravad ära kshatrijate iseloomupärased teod.

44. Maaharimine, loomapidamine ja kaubandus on vaishjate iseloomupärased teod, shuudrate iseloomupäraseks teoks on aga teiste teenimine.

45. Kes tunnevad rahuldust oma tegudest, need jõuavad täiusele. Nüüd kuula, kuidas see, kes tunneb oma tegudest rahuldust, jõuab täiusele!

46. Kui oma tegudega austatakse Teda, kes on laiali laotanud Kõiksuse ja loonud kõik olendid, siis jõutakse täiusele.

47. Parem on oma seadmus, olgu see ka väheväärtuslik, kui hõlpsasti teostatav võõras seadmus, sest iseloomu järgi toimides ei määrduta.

48. Ära loobu sünnipärasest tegevusest, Kaunteja, isegi kui need on seotud vigadega, sest vead katavad kõiki ettevõtmisi nagu suits tuld!

49. Eraldudes jõuab tegevusetuse kõrgeima täiuseni see, kelle mõistus mitte kusagil ei kiindu millessegi ning kes on võitnud iseenese ja hüljanud kired.

50. Nüüd, Kaunteja, kuula lühidalt, kuidas täiuse leidmus jõuab Brahmasse, see on Teadmise tipp!

51. Kes puhta mõistusega, kiretult ja vaenuta ennast kindlameelselt ohjeldab, hüljanud kõik häälid ja teiste võimete vallad,

52. kes ükskõiksena viibib üksinduses, sööb mõõdukalt, valitseb keha, keelt ja meelt ning on süvenenud mõtlusejoogasse,

53. see isekusest, toorest jõust, ülbusest, ihast, vihast, omandi- ja minatundest vabanenu ning rahu leidnu on küps, et saada Brahmaks.

54. Brahmaks saanud kirkastunu ei muretse ega ihalda. Ta suhtub kõikidesse võrdselt ja on minule ülimal määral pühendunud.

55. Pühendunult mõistab ta, missugune ma tõeliselt olen. Ning siis, mind tõeliselt tundes, siseneb ta minusse.

56. Isegi kui minule toetuja teeb pidevalt igasuguseid tegusid, leiab ta minu armu läbi igavese ja hävimatu asupaiga.

57. Usalda oma meeles kõik teod minule, pea mind Ülimaks, sisene mõistusejoogasse ja mõtle alati minust!

58. Kui mõtled minule, siis saad minu armu läbi üle kõikidest raskustest, kui sa aga isekalt ei võta mind kuulda, siis saad hukka.

59. Kui sa isekuse mõjul peaksid mõtlema: "Ma ei hakka võitlema!", siis on sinu otsus mõttetud, sest sinu oma loomus paneb sinu võitlema.

60. Oma loomupäraste tegude külge kammitssetuna, Kaunteja, teed sa paratamatult seda, mida sõgedana ei taha teha.

61. Ardzuna, kõikide olendite südames viibib Isand, kes on imeväega keerutab neid otsekui masinavärgis.

62. Otsi kogu oma olemusega varjupaika Temas, Bhârata! Tema armu läbi leiad sa kõrgeima ja igavese rahu.

63. Ma kuulutasin sinule Teadmist, mis on salajasest salajasem. Mõtle selle üle põhjalikult järele ja tee nagu soovid!

64. Ent kuula veel kõige salajasemat, minu Ülimat Õpetust! Sina oled minule väga armas, sellepärast ütlen, mis sinule kasulik.

65. Mõtle minust, pühendu minule, ohverda minule, austa mind ja sa jõuad minusse, ma töotan sinule seda, sest sa oled minule armas!

66. Loobu kõikidest seadmustest, otsi vaid minus varjupaika! Ma vabastan sinu kõikidest pattudest, ära muretse!

67. Kuid ära minu Õpetust kunagi räägi nendele, kes ei ole askeetid ega ole minule pühendunud, kes ei taha kuulata ja kes mind laimavad!

68. Kes aga selle kõrgeima saladuse annab edasi minule pühendunutele, see kõrgeim pühendunu jõuab kindlasti minusse,

69. sest midagi meeldivamat ei ole minule võimalik teha. Sellepärast ei ole maa peal ühtegi teist, kes oleks minule nii armas kui tema.

70. Kes õpib tundma meie seadmuslikku vestlust, see toob minule Teadmiseohvri - nii ma väidan.

71. Inimene, kes seda usub ja tõrkumata kuulda võtab, vabaneb ning jõuab õnnelikkudesse pälvimustegade maailmadesse.

72. Pârtha, kas sa kuulasid mind tähelepanelikult? Kas sinu teadmatusesõgedus on nüüd hajunud, oo Rikkusevõitja?

ARDZUNA ÜTLES:

73. Minu sõgedus on hajunud, oo Vankumatu, ja meelespidamisvõime taastunud. Minu meel on kindel ja kahtlused kadunud. Ma teostan sinu õpetust!

SANDZAJA ÜTLES:

74. Nõnda kuulasin ma Vâsudeva ja mahaatma Pârtha vestlust, nii hämmastavat ja vaimustavat.

75. Joogaisandalt Krishnalt eneselt sain ma Vjâsa armu läbi kuulda seda ülimat saladust ja joogat, kui ta kuulutas.

76. Oo raadza, minu meelt täidab ikka ja jälle vaimustus, kui meenutan Pikajuukselise ja Ardzuna imelist ja pälvimuslikku vestlust.

77. Ning, oo raadza, minu meelt täidab ikka ja jälle vaimustus ning ülisuur hämmastus, kui meenutan ülimalt imelist Hari kuju.

78. Kus on joogaisand Krishna ja kus on vibukandja Ardzuna, seal, ma arvan, on õnn, võit, edu ja kindel riigitarkus.

See on Önnestavas Bhagavadgîtâs, Upanishadis,
Brahmateaduses,
Joogaõpikus, Shri Krishna ja Ardzuna vestluses
kaheksateistkümnnes peatükk,
VABANEMISE JA ERALDUMISE JOOGA